

بانک کارآفرین
KARAFARIN BANK

مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی

اداره مطالعات اقتصادی و بانکی

اسفند ۱۳۹۹

عملکرد یازده ماهه بانک‌های منتخب از منظر تجهیز و تخصیص منابع

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱
۱- بررسی وضعیت تجهیز منابع بانکها.....	۱
۱-۱- رشد تجهیز منابع نسبت به ادوار پیشین.....	۱
۲- تخصیص منابع.....	۸
۳- جمع بندی.....	۱۱

مقدمه

در این گزارش به بررسی عملکرد بانک کارآفرین و برخی بانک‌های منتخب غیردولتی از منظر تجهیز و تخصیص منابع پرداخته شده است. این بررسی به صورت مقایسه‌ای و نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۸ و همچنین اسفندماه ۱۳۹۸ صورت پذیرفته است. در بخش اول به بررسی تجهیز منابع و در بخش دوم به بررسی تخصیص این منابع با تاکید بر تسهیلات اعطایی پرداخته شده است. همچنین با توجه به سیاست احتیاطی بانک مرکزی مبنی بر محدودیت ۲ درصدی، این مساله نیز در گزارش مورد توجه قرار گرفته است.

۱- بررسی وضعیت تجهیز منابع بانک‌ها

در این بخش وضعیت تجهیز منابع بانک کارآفرین و برخی بانک‌های منتخب غیردولتی، مورد توجه قرار گرفته است. ارقام مربوط به تجهیز منابع، شامل سپرده‌های اشخاص، سپرده‌های بانکها و مؤسسات اعتباری، منابع صندوق توسعه ملی و بانک مرکزی (شامل استقراض) می باشد. به منظور آنکه بتوان تحلیل مناسبی در خصوص وضعیت تجهیز منابع بانک‌ها ارائه داد؛ دو مولفه مورد توجه قرار گرفته است که در ادامه به تبیین آن‌ها پرداخته شده است.

۱-۱- رشد تجهیز منابع نسبت به ادوار پیشین

رشد تجهیز منابع و مقایسه آن با سایر بانکها از آن جهت اهمیت دارد که این مسئله افق بلندمدت سهم بانک در شبکه بانکی را تعیین می کند. در صورتی بانک در آینده دارای سهم بیشتری در نظام بانکی است که رشد تجهیز منابع نسبت به سایر بانکها بیشتر باشد. داشتن سهم بیشتری از نظام بانکی بدین معناست که امکان پرداخت تسهیلات بیشتر و ورود به پروژه‌های اقتصادی بزرگتر را در آینده فراهم میکند. همچنین بیشتر بودن رشد تجهیز منابع نسبت به سایر بانکها به معنای استقبال بیشتر مردم از بانک و سپرده‌گذاری‌های بیشتر در آن است.

بدیهی است راهکار افزایش سهم بانک در نظام بانکی، ایجاد سازوکارهای مختلفی است که بتواند مردم را ترغیب کند تا پول خود را از بانک دیگر به بانک مقصد بیاورند؛ این امر در نظام بانکی بدین معناست که مقداری از ذخایر بانک مبدا به بانک مقصد انتقال پیدا می کند و در نتیجه قدرت تسهیلات دهی بانک مقصد را به صورت اهرمی افزایش می دهد. از همین رو رشد تجهیز منابع و بیشتر بودن این رشد نسبت به سایر بانکها اهمیت زیادی دارد. از آنجا که سپرده اشخاص بیشترین سهم را در تجهیز منابع بانکی دارا است و مهمترین رکن بانک ها در تجهیز منابع نیز می باشد، در ابتدا این سپرده ها مورد توجه قرار گرفته است.

جدول ۱- تجهیز منابع بر اساس سپرده اشخاص-هزار میلیارد ریال

بانک	کارآفرین	دی	پارسیان	پاسارگاد	سامان	خاورمیانه	سینا	ایران زمین	اقتصادنوین	آینده	سرمایه	میانگین
سپرده اشخاص (نه ماهه)	۲۹۸,۱	۳۵۶,۹	۱۲۸۵,۱	۱۴۸۲,۸	۶۰۶,۳	۲۷۱,۱	۲۸۱,۹	۴۶۳,۷	۸۰۲,۶	۱۸۷۰,۹	۱۸۳,۴	۷۱۸,۴
سپرده اشخاص (ده ماهه)	۳۰۱,۰	۳۷۰,۶	۱۳۰۸,۶	۱۵۰۷,۲	۶۱۰,۸	۲۸۴,۳	۲۸۵,۷	۴۷۲,۵	۸۴۴,۲	۲۰۱۴,۴	۱۸۸,۹	۷۴۴,۴
سپرده اشخاص (یازده ماهه)	۳۱۳,۱	۳۷۷,۴	۱۴۴۲,۰	۱۵۶۷,۳	۶۶۸,۱	۲۹۳,۴	۲۹۷,۹	۴۹۳,۶	۹۵۴,۲	۲۱۰۵,۰	۱۸۸,۷	۷۹۱,۰
نرخ رشد نسبت به ماه قبل	۵,۰	۵,۷	۱۲,۲	۵,۷	۱۰,۲	۸,۲	۵,۷	۶,۵	۱۸,۹	۱۲,۵	۲,۹	۱۰,۱

ماخذ: کانون بانکها

مجموع سپرده اشخاص بانکهای منتخب از حدود ۸۱۸۰ هزار میلیارد ریال به بیش از ۸۷۰۰ میلیارد ریال بالغ گشته است. همانطور که در جدول ۱ ملاحظه می گردد، میانگین رشد شبکه بانکی مورد بررسی نسبت به ماه قبل ۱۰,۱ درصد افزایش داشته است که در این بین بانک اقتصاد نوین بیشترین سهم را از این رشد نسبت به ماه گذشته

داشته است. (۱۸,۹ درصد) بانک کارآفرین مطابق ماه گذشته، در بهمن ماه نیز در میان بانک های مورد بررسی رشد مناسبی در جذب سپرده نداشته است. به منظور تبیین دقیقتر در جدول شماره ۲ به تجهیز منابع بر اساس تمام منابع قابل اکتساب بانکها اشاره شده است.

جدول ۲- تجهیز منابع بانکها

بانک	کارآفرین	دی	پارسیان	پاسارگاد	سامان	خاورمیانه	سینا	ایران زمین	اقتصادنوین	آینده	سرمایه	میانگین
تجهیز منابع (هزار میلیارد ریال) - ده ماهه	۳۲۴,۱	۴۲۰,۰	۱۷۶۱,۱	۱۸۰۸,۶	۶۳۴,۹	۳۰۹,۹	۲۸۶,۶	۵۰۲,۳	۱۰۶۷,۷	۲۴۰۳,۳	۳۱۷,۸	۸۹۴,۲
تجهیز منابع (هزار میلیارد ریال) - یازده ماهه	۳۳۶,۹	۴۳۹,۸	۱,۸۹۷,۴	۱,۸۷۰,۲	۶۹۸,۴	۳۱۰,۰	۲۹۸,۷	۵۱۸,۲	۱,۱۴۴,۱	۲,۴۴۷,۰	۳۱۸,۹	۹۳۴,۵
رشد نسبت به ماه قبل (درصد)	۳,۹	۴,۷	۷,۷	۳,۴	۱۰,۰	۰,۰	۴,۲	۳,۲	۷,۲	۱,۸	۰,۳	۴,۵
رشد نسبت به مدت مشابه (درصد)	۸۶,۲	۵۶,۶	۴۱,۰	۴۸,۶	۳۵,۸	۹۶,۷	۴۶,۲	۳۸,۰	۱۲۳,۶	۲۴,۸	۴,۳	۵۴,۷
رشد نسبت به اسفند سال ۹۸ (درصد)	۷۱,۱	۵,۳	۲۹,۳	۳۴,۹	۳۷,۴	۷۲,۹	۳۹,۳	۳۳,۳	۱۰۹,۴	۲۱,۶	۳,۶	۴۱,۷

* تجهیز منابع شامل: سپرده های اشخاص، سپرده های بانکها و مؤسسات اعتباری، منابع صندوق توسعه ملی و بانک مرکزی

ماخذ: کانون بانکها

بر اساس اطلاعات جدول ۲ بانک کارآفرین در انتهای بهمن ماه سال ۱۳۹۹، در حدود ۳۳۶,۹ هزار میلیارد ریال منابع جذب نموده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد ۸۶,۲ درصدی را داشته است. این رشد در تجهیز منابع همانند سه ماه گذشته در مقایسه با تمامی بانکهای مورد بررسی به جزء خاورمیانه و اقتصاد نوین بسیار مناسب بوده و نسبت به دی ماه ۱۳۹۹ در حدود ۳,۹ درصد رشد داشته است. شایان ذکر است میانگین رشد شبکه

بانک‌های مورد بررسی در دوره مورد بررسی نسبت به مدت مشابه نیز با توجه به آخرین آمار در دسترس در حدود ۵۴,۷ درصد بوده است. همچنین بانک اقتصادنوین همانند ماه گذشته با حفظ رشد بالای خود در صدر رشد تجهیز منابع در میان بانک‌های مورد بررسی بوده است.

جدول ۲ نشان می‌دهد بانک کارآفرین نسبت به اسفندماه ۱۳۹۸ روند رو به رشد خود را در تجهیز منابع حفظ کرده (حدود ۷۱ درصد) و در حال حفظ فاصله این رشد نسبت به میانگین شبکه بانکی منتخب که در حدود ۴۱ درصد است، می‌باشد. در واقع بر اساس این آمار می‌توان گفت، عملکرد بانک کارآفرین در تجهیز منابع در ۱۰ ماهه نخست سال، با توجه به میانگین بانک‌های منتخب در یک سال گذشته بسیار بهبود یافته است. اما حفظ این روند با توجه به روند رو به رشد سایر بانک‌ها از محل سپرده‌های اشخاص و رشد پایین بانک در این بخش متزلزل می‌باشد. در واقع عملکرد بانک حداقل در دو ماه گذشته عملکرد مناسبی نبوده است.

گرچه مطابق سنوات گذشته تاکید بر این اصل است که افزایش رشد تجهیز منابع نباید به هر قیمتی اتفاق بیفتد و آن چیزی که اهمیت دارد افزایش رشد تجهیز منابع بدون هزینه و کم هزینه است. افزایش رشد تجهیز منابع بانک از طریق افزایش نرخ بهره بانکی و در واقع افزایش رشد منابع پر هزینه نه تنها مفید نیست بلکه زمینه ورود بانک به ناترازی‌های بزرگ را فراهم می‌کند. لذا در جدول ۳ به ترکیب تجهیز این منابع و در جدول ۴ تغییرات این ترکیب نسبت به ماه قبل نشان داده شده است.

جدول ۳- ترکیب تجهیز منابع بانکی در بهمن ماه ۱۳۹۹- درصد

ترکیب تجهیز	کارآفرین دی	پارسیان پاسارگاد	سامان خاورمیانه	سینا	ایران زمین	اقتصاد	آینده سرمایه میانگین بانکها
سپرده بدون هزینه	۱۵,۷	۷,۳	۱۲,۸	۵,۳	۱۲,۸	۲۱,۹	۲۲,۲
سپرده کم هزینه	۲۵,۰	۲۴,۳	۱۴,۱	۲۱,۸	۴۰,۵	۲۰,۴	۱۰,۶
سپرده پر هزینه	۵۰,۴	۵۳,۰	۴۸,۵	۵۳,۷	۳۹,۱	۵۰,۳	۴۹,۱
سایر سپرده ها	۱,۹	۱,۲	۰,۵	۳,۰	۳,۳	۲,۰	۳,۱
سپرده سایر بانکها نزد بانک	۱,۹	۰,۳	۱۰,۶	۵,۶	۴,۳	۳,۸	۱,۱۸
تسهیلات دریافتی از بانک مرکزی (شامل بدهی)	۵,۲	۲,۵	۰,۶	۰,۰	۰,۰	۰,۰	۰,۰
تسهیلات دریافتی از صندوق توسعه	۰,۰	۰,۰	۱۲,۸۰	۸,۸۰	۰,۰	۰,۰	۰,۰
تسهیلات از سایر بانکها	۰,۰	۱۱,۶	۰,۰	۱,۴	۰,۲	۰,۰	۰,۰

ماخذ: کانون بانکها

جدول ۴- تغییرات ترکیب تجهیز منابع بانکی نسبت به دی ماه ۱۳۹۹- درصد

ترکیب تجهیز	کارآفرین دی	پارسیان پاسارگاد	سامان خاورمیانه	سینا	ایران زمین	اقتصاد	آینده سرمایه میانگین بانکها
سپرده بدون هزینه	-۱۰,۴	۳,۳	۶۰,۰	-۰,۴	-۵,۵	۱۱,۶	۰,۵
سپرده کم هزینه	۶,۲	-۲,۱	-۴,۶	-۴,۵	-۰,۱	-۶,۸	۰,۱
سپرده پر هزینه	۱,۲	-۳,۳	-۴,۸	۳,۳	۱,۲	۴,۰	-۰,۲
سایر سپرده ها	-۱۰,۰	-۲۴,۸	-۱۰,۴	-۴,۸	-۶,۸	۱۳,۱	-۰,۲
سپرده سایر بانکها نزد بانک	-۲۰,۸	-۵,۳	-۷,۶	۱۲,۸	۱۰,۱	-۴۲,۴	۲۲,۳
تسهیلات دریافتی از بانک مرکزی (شامل بدهی)	۹,۹	-۳,۰	۴۳,۹	۰,۰	۰,۰	-۶۷,۲	۰,۰
تسهیلات دریافتی از محل صندوق توسعه ملی	۰,۰	۰,۰	-۷,۲	-۳,۲	۰,۰	-۲۵,۹	-۵,۴
تسهیلات از سایر بانکها	۰,۰	۲۸,۳	۰,۰	۰,۰	۰,۰	۰,۰	۰,۰

ماخذ: کانون بانکها

در شهریور ماه ۱۳۹۹ سهم سپرده‌های بدون هزینه (شامل سپرده‌ها قرض الحسنه و سپرده‌ها جاری) در ترکیب تجهیز منابع بانکی بانک کارآفرین ۲۴,۳ درصد بوده است که سهم این بخش در بهمن ماه با ادامه روند کاهشی ماه‌های قبل به حدود ۱۵,۷ درصد رسیده که نسبت به ماه قبل کاهش ۱۰,۴ درصدی را نشان می‌دهد. اما میانگین این سپرده برای کل شبکه بانکی با افزایش ۵,۹ درصدی مواجه بوده و ۱۲ درصد تجهیز منابع بانک‌ها را شامل شده است. در کل سهم سپرده‌های کم هزینه در تجهیز منابع بانک‌ها نسبت به ماه قبل تا حدودی افزایش یافته است و اکثر بانک‌های مورد بررسی نیز با افزایش یا ثبات سهم این منابع مواجه شده‌اند. در بهمن ماه بانک‌های کارآفرین و سامان با افت ۱۰,۴ و ۵,۵ درصدی مواجه بوده‌اند که بیشترین کاهش را در میان بانک‌های مورد بررسی داشتند. اما بانک‌های ایران زمین و خاورمیانه با رشد ۲۱,۳ و ۱۱,۶ درصدی بیشترین رشد ماهیانه سپرده‌های بدون هزینه را داشته‌اند.

در شهریور ماه ۱۳۹۹ سهم سپرده‌های کم هزینه در ترکیب تجهیز منابع بانکی بانک کارآفرین حدود ۲۷,۳ درصد بوده است که سهم این بخش در بهمن ماه با افزایش ۶,۲ درصدی نسبت به ماه گذشته (دی ماه) به حدود ۲۵ درصد رسیده است. میانگین این سپرده برای کل شبکه بانکی نیز با افزایش ۰,۹ درصدی نسبت به ماه قبل به ۲۰,۴ درصد بالغ گشته است. به طور کلی، سهم سپرده‌های کم هزینه در تجهیز منابع بانک افزایش اندک یافته است. در بهمن ماه بانک خاورمیانه و سرمایه با افت ۶,۸ و ۶,۱ درصدی بیشترین کاهش را در این سپرده‌ها داشته‌اند که بانک خاورمیانه در آذر ماه نیز با کاهش ۱۰,۸ درصدی مواجه شده است.

در شهریورماه ۱۳۹۹ سهم سپرده های پر هزینه در ترکیب تجهیز منابع بانکی بانک کارآفرین به ۴۰,۷ درصد بوده است که سهم این بخش در بهمن ماه با افزایش ۱,۲ درصدی نسبت به ماه گذشته به ۵۰,۴ درصد رسیده است. میانگین این سپرده ها برای کل شبکه بانکی نیز بدون رشد نسبت به ماه قبل در ۵۲,۵ درصد متوقف شده است. در این بین بانک های خاورمیانه (۴ درصد) و پاسارگارد (۳,۳ درصد) بیشترین افزایش در سهم این سپرده ها را داشته اند.

در بهمن ماه ۱۳۹۹ سهم سپرده سایر بانک ها نزد بانک برای میانگین بانک ها با کاهش ۱۲,۸ درصدی مواجه بوده است. در این میان بانک خاورمیانه با ۴۲,۴ و بانک اقتصاد نوین با ۲۷,۱ درصد کاهش در سپرده سایر بانک ها نسبت به ماه قبل بیشترین کاهش را در میان بانک های منتخب داشته اند. بانک کارآفرین نیز با کاهش ۲۰,۸ درصدی در سهم سپرده سایر بانک ها نسبت به ماه قبل مواجه بوده که سهم آن در کل تجهیز منابع به ۱,۹ کاهش پیدا کرده است.

به نظر می رسد بانک هایی که با کاهش در سهم سپرده های اشخاص اعم از بدون هزینه و با هزینه و منابع سایر بانک ها مواجه شده اند، اقدام به جذب منابع از محل نظام بانکی نموده اند. بانک کارآفرین با توجه به کاهش سهم سپرده های اشخاص و همچنین کاهش ۲۰,۸ درصدی سپرده سایر بانک ها نزد بانک، سهم تجهیز منابع از محل منابع بانک مرکزی را افزایش داده است (رشد ۹,۹ درصدی). این امر سبب شده است سهم منابع بانک مرکزی در تجهیز منابع به حدود ۵,۲ درصد افزایش یابد.

۲- تخصیص منابع

یکی از مهمترین الزامات تخصیص منابع اعطاء تسهیلات با کیفیت و حداقل سازی ریسک اعتباری منابع تخصیص داده شده و به عبارتی کاهش تسهیلات غیرجاری می باشد. البته نکته بسیار مهمی که در مورد نهاد بانک وجود دارد آن است که بانکها به دلیل توان خلق پول، می توانند با استفاده از امهال وام های غیرجاری و ثبت وام جدید، به صورت تصنعی تسهیلات غیرجاری را کاهش دهند و در واقع زیان انباشته خود و تسهیلات سوخت شده را بپوشانند. به عبارت بهتر بانکها می توانند دارایی موهومی خلق کنند و در عین حالی که زیان انباشته تولید می کنند، در ترازنامه خود نیز سود شناسایی نمایند. این مسئله همان اتفاقی است که به صورت ویژه در سال های بعد از ۱۳۹۲ در ترازنامه بانکها اتفاق افتاد. در واقع در این سالها بانکهای مختلف تسهیلات خود را که غیرجاری شده بود به وسیله ثبت وام جدید، جاری می کردند. از این رو شدیدترین و پیچیده ترین نظارتها باید بر روی بانکها اعمال شود که متأسفانه به دلیل ضعف نظارت بانک مرکزی بر روی بانکها، ترازنامه بانکها ناتراز گردید. از این رو شفاف سازی حداکثری ترازنامه بانکها و لزوم جلوگیری از امهال های غیررسمی در ترازنامه شبکه بانکی بسیار مهم است. بر همین اساس آنچه که در ادامه و برای مقایسه تخصیص منابع بانکها مطرح می شود، براساس داده های رسمی است که احتمال نادرست بودن آن به خصوص در مورد تسهیلات غیرجاری، بالاست.

نکته دیگری که در مورد تسهیلات بانکها باید بیان شود، لزوم هدایت تسهیلات به سمت تولید و طرح های اولویت دار کشور و پروژه هایی با بازدهی بالاست. بانک مرکزی می تواند و لازم است که با استفاده از مکانیزم نرخ ذخیره قانونی و تغییر آن تسهیلات بانکها را به سمت پروژه های اولویت دار کشور هدایت کند. در جداول

۵ الی ۷ سعی شده است این موارد مورد بررسی قرار گیرد. همچنین به منظور تبیین بهتر، تسهیلات جاری از محل منابع بانک و تسهیلات اعطایی از محل منابع صندوق توسعه ملی تفکیک شده و نرخ رشد تسهیلات نیز نسبت به ماه قبل مورد توجه قرار گرفته است.

جدول ۵- تسهیلات اعطایی جاری

شرح	کارآفرین	دی	پارسیان	پاسارگاد	سامان	خاورمیانه	سینا	ایران زمین	اقتصادنوین	آینده	سرمایه	میانگین
تسهیلات اعطایی جاری- نه ماهه (هزار میلیارد ریال)	۲۶۳,۶	۱۷۴,۷	۷۳۸,۱	۱۳۹۵,۱	۳۸۴,۷	۱۶۱,۹	۲۶۷,۷	۳۴,۸	۸۱۶,۵	۱۲۳۰,۱	۱۰,۴	۴۹۸,۰
تسهیلات اعطایی جاری- ده ماهه (هزار میلیارد ریال)	۲۷۵,۵	۱۸۰,۴	۷۴۲,۰	۱۵۰۵,۲	۴۰۵,۶	۱۶۳,۲	۲۷۷,۹	۳۹,۹	۸۸۲,۳	۱۳۱۰,۰	۱۱,۴	۵۲۶,۷
رشد تسهیلات جاری نسبت به ماه قبل (درصد)	۴,۵	۳,۳	۰,۵	۷,۹	۵,۴	۰,۸	۳,۸	۱۴,۷	۸,۱	۶,۵	۹,۸	۵,۸
رشد تسهیلات جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل (درصد)	۱۳۳,۶	۱۸۶,۲	۲۳,۹	۷۸,۴	۸۹,۹	۱۲۱,۲	۶۲,۶	۶۹,۲	۱۶۹,۳	۳۲,۳	۲۰,۵	۸۹,۷
رشد تسهیلات جاری نسبت به اسفند ۹۸ (درصد)	۱۱۹,۴	۱۷۳,۴	۱۶,۱	۵۱,۳	۷۳,۴	۱۱۹,۴	۵۲,۹	۵۶,۰	۱۳۵,۷	n.a	۲۴,۲	۸۲,۲

جدول ۶- تخصیص منابع بانکی

تسهیلات اعطایی از محل صندوق توسعه (هزار میلیارد ریال)	۰,۰	۰,۰	۳۳۵,۰	۳۰۳,۷	۰,۲	۶۳,۰	۰,۰	۰,۰	۶۶,۳	۵,۲	۰,۰	۷۰,۳
سهم تسهیلات اعطایی از محل صندوق توسعه (درصد)	۰,۰	۰,۰	۳۱,۱	۱۶,۸	۰,۱	۲۷,۸	۰,۰	۰,۰	۷,۰	۰,۴	۰,۰	۱۱,۸
مجموع تسهیلات اعطایی	۲۷۵,۵	۱۸۰,۴	۱۰۷۷,۰	۱۸۰۸,۹	۴۰۵,۸	۲۲۶,۱	۲۷۷,۹	۳۹,۹	۹۴۸,۵	۱۳۱۵,۲	۱۱,۴	۵۹۷,۰

جدول ۷- مطالبات معوق

مطالبات معوق، مشکوک (هزار میلیارد ریال)	۱۲,۵	۳۸,۱	۱۷۶,۴	۷۸,۰	۳۳,۷	۴,۲	۱۲,۷	۹,۶	۸۶,۳	۱۰۷,۹	۸۵,۰	۵۸,۶
نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات (درصد)	۴,۹	۲۱,۰	۱۴,۳	۵,۶	۹,۷	۲,۱	۶,۵	۲۴,۸	۱۰,۴	۱۰,۹	۹۳,۶	۱۸,۵

بر اساس جدول ۵ تسهیلات اعطایی جاری بانک کارآفرین در بهمن ماه در حدود ۲۷۶ هزار میلیارد ریال بوده است که نسبت به ماه قبل ۴,۵ درصد رشد داشته و میانگین رشد بانک‌های مورد بررسی نیز در حدود ۵,۸ درصد بوده است. رشد این تسهیلات نسبت به مدت مشابه سال قبل برای بانک کارآفرین در حدود ۱۳۳,۶ درصد بوده است. همچنین متوسط این رشد برای بانک‌های منتخب ۸۹,۷ درصد و برای بانک اقتصاد نوین ۱۶۹,۳ درصد و بانک دی در حدود ۱۸۶,۲ درصد بوده است. نکته قابل توجه آن است که رشد اعطای تسهیلات بانک کارآفرین در بهمن ماه همچون پنج ماه گذشته از میانگین بانک‌های منتخب نسبت به مدت مشابه بیشتر بوده اما نسبت به ماه گذشته از میانگین بانک‌های منتخب کمتر بوده است.

همچنین عملکرد بانک کارآفرین نسبت به اسفند ماه سال ۱۳۹۸، در مقایسه با سایر بانک‌های منتخب نیز مناسب‌تر بوده و دارای رشد ۱۱۹,۴ درصدی بوده است، در حالیکه میانگین بانک‌های مورد بررسی در حدود ۸۲,۲ درصد بوده است که حاکی از حفظ روند رشد پرشتاب بانک نسبت به اسفند ماه ۹۸ است.

بر اساس اطلاعات جدول ۶، بانک‌های پارسین، پاسارگاد، خاورمیانه و اقتصاد نوین، بخشی از تسهیلات اعطایی خود را از محل منابع صندوق توسعه ملی ارائه می نمایند که برای بانک خاورمیانه در حدود ۲۸ درصد از کل تسهیلات اعطایی این بانک را شامل می گردد.

بر اساس اطلاعات جدول ۷ در بهمن ماه نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات در بانک کارآفرین به ۴,۹ درصد رسیده و این نسبت برای میانگین بانک‌های منتخب با احتساب بانک سرمایه ۱۸,۵ درصد و بدون احتساب این بانک در حدود ۱۱,۰۲ درصد است.

در جدول ۸ نسبت تسهیلات به منابع با تفکیک احتساب و عدم احتساب تسهیلات صندوق توسعه ملی نشان شده است و ملاحظه می گردد نسبت تسهیلات به منابع برای بانک کارآفرین از ۷۵ درصد در مهرماه به ۸۸ درصد در پایان بهمن ماه رسیده است. این نسبت برای میانگین بانک های منتخب نیز از ۵۸ درصد در مهرماه به ۶۶٫۶ درصد بالغ گشته است.

جدول ۸- نسبت تسهیلات به تجهیز منابع-درصد

شرح	دوره	کارآفرین	دی	پارسیان	پاسارگاد	سامان	خاورمیانه	سینا	ایران زمین	اقتصادنویین	آینده	سرمایه	میانگین
با احتساب تسهیلات صندوق توسعه ملی	مهر ۹۹	۷۵٫۰	۳۶٫۹	۵۹٫۴	۹۶٫۳	۵۴٫۱	۷۳٫۹	۹۵٫۷	۶٫۵	۸۳٫۱	۵۴٫۵	۲٫۹	۵۸٫۰
	آبان ۹۹	۷۸٫۲	۳۸٫۱	۵۸٫۵	۹۵٫۵	۵۵٫۹	۷۴٫۱	۹۳٫۶	۶٫۷	۸۴٫۸	۵۳٫۶	۲٫۹	۶۳٫۲
	آذر ۹۹	۸۱٫۰	۴۱٫۱	۶۰٫۹	۹۴٫۳	۵۸٫۹	۷۲٫۳	۹۴٫۱	۷٫۰	۸۳٫۸	۵۲٫۵	۳٫۱	۵۹٫۰
	دی ۹۹	۸۷٫۶	۴۷٫۱	۵۶٫۴	۹۲٫۶	۶۳٫۰	۵۷٫۰	۹۳٫۷	۷٫۴	۹۶٫۷	۶۱٫۱	۵٫۵	۶۶٫۹
بدون احتساب تسهیلات صندوق توسعه ملی	بهمن ۹۹	۸۸٫۰	۴۷٫۸	۵۱٫۵	۹۶٫۰	۶۰٫۷	۵۵٫۶	۹۳٫۳	۸٫۱	۹۲٫۵	۶۲٫۲	۶٫۱	۶۶٫۶
	آبان ۹۹	۷۸٫۲	۳۸٫۱	۳۹٫۱	۷۷٫۷	۵۵٫۸	۵۱٫۱	۹۳٫۶	۶٫۷	۷۷٫۷	۵۳٫۴	۲٫۹	۵۴٫۹
	آذر ۹۹	۸۱٫۰	۴۱٫۱	۴۱٫۷	۷۶٫۹	۵۸٫۸	۵۰٫۶	۹۴٫۱	۷٫۰	۷۷٫۳	۵۲٫۳	۳٫۱	۵۵٫۵
	دی ۹۹	۸۱٫۳	۴۱٫۶	۴۱٫۹	۷۷٫۱	۶۰٫۶	۵۲٫۲	۹۳٫۴	۶٫۹	۷۶٫۵	۵۱٫۲	۳٫۳	۵۵٫۷
	بهمن ۹۹	۸۱٫۸	۴۱٫۰	۳۹٫۱	۸۰٫۵	۵۸٫۱	۵۲٫۶	۹۳٫۰	۷٫۷	۷۷٫۱	۵۳٫۵	۳٫۶	۵۶٫۴

ماخذ: کانون بانک ها

اما نکته قابل توجه جدول ۸ عدم احتساب تسهیلات صندوق توسعه ملی است. با توجه به سهم صندوق توسعه ملی در تجهیز منابع بانک ها و نسبت این منابع در اعطای تسهیلات بانکی به نظر می رسد مقایسه نسبت تسهیلات دهی بدون احتساب منابع صندوق معیار بهتری در ارزیابی عملکرد بانک ها می باشد. در هر صورت با اتکا به منابع در اختیار بانک و بدون تسهیلات از محل صندوق توسعه ملی این نسبت برای میانگین بانک های منتخب به حدود ۵۶٫۴ درصد در بهمن ماه بالغ می گردد که عملکرد بانک های پاسارگاد، خاورمیانه، پارسیان و

اقتصاد نوین را دستخوش تغییر می نماید. شایان ذکر است به نظر می رسد برخی بانک‌ها به منظور پایین نشان دادن مطالبات غیر جاری خود و کاهش حجم وام‌های امهالی خود، به صورت صوری مطالبات غیر جاری خود را جاری نشان می دهند.

۳- جمع بندی

بانک کارآفرین در حوزه تخصیص منابع در ۱۱ ماهه نخست سال نسبت به گذشته و همچنین میانگین بانک‌های منتخب عملکرد قابل قبولی داشته است. تنها نقطه ضعف بانک در این برهه که البته خارج از ظرفیت کنونی بانک نیز می باشد و نمی توان چندان بر آن تاکید داشت، عدم بهره مندی از منابع صندوق توسعه ملی است. به نظر می رسد منابع صندوق توسعه ملی جدای از مباحثی نظیر تخصیص، بر هزینه تمام شده پول نیز تاثیر گذار است. لذا اهتمام نگارنده این گزارش بر این است در این خصوص منابع صندوق توسعه و اثرات آن مطالعه دقیق تری صورت دهد. اما به هر روی بهره مندی از این منابع بر عملکرد بانک‌های پارسیان، پاسارگاد، خاورمیانه و تا حدودی اقتصادنوین مشهود است. اما نکته مهم برای بهمن ماه در سمت تخصیص منابع آن است که به نظر می رسد عملکرد بانک در این ماه عملکرد مناسبی نبوده است؛ منابع بدون هزینه بانک با کاهش قابل توجه روبه رو بوده در حالیکه در سمت مقابل منابع هزینه دار در تخصیص منابع بانک، افزایش پیدا کرده است. در واقع سهم منابع بدون هزینه کاهش و سهم منابع هزینه دار افزایش یافته است به گونه ای که در مقایسه با شهریور ۹۹ سهم سپرده های بدون هزینه از ۲۴,۳ درصد به ۱۵,۷ درصد کاهش یافته است.

در گزارشات پیشین نیز اشاره شد که ناترازی برخی بانک‌ها می تواند این رقابت را تشدید نماید و تلاش برخی از این بانک‌ها همچون آینده و ایران زمین جهت کاهش بدهی خود به نظام بانکی از طریق جذب سپرده های پرهزینه

مؤید آن است. این دو بانک در آذر ماه بدهی خود به بانک مرکزی را به شدت کاهش داده و همین روند در بهمن ماه نیز برای بانک آینده تکرار شده است به گونه ای که بیش از ۷۴,۹ درصد منابع تجهیز شده بانک آینده، سپرده‌های پر هزینه می باشد. و در این ماه نیز بالاترین رشد در جذب سپرده های اشخاص داشته است.

به هر حال مساله اصلی که بانک کارآفرین پیش از این با آن مواجه بوده و در بهمن ماه نیز تکرار شده است کاهش سهم سپرده های بدون هزینه و کم هزینه در بانک است. گرچه سهم این سپرده ها در مقایسه با شبکه بانکی منتخب مناسب است و این کاهش نیز به معنای کاهش مبلغ این سپرده ها نمی باشد بلکه به دلیل افزایش تجهیز منابع است اما افت این سپرده ها نسبت به ماه قبل با توجه به میانگین شبکه بانکی نیازمند توجه بیشتر است و به نظر می رسد در حال تبدیل شدن به یک روند می باشد.

مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی

تهران، خیابان ولیعصر، خیابان امین کاج آبادی، شماره ۷۵
تلفن: ۰۲۱-۲۶۲۱۵۰۰۰-۵ نمابر: ۰۲۱-۲۶۲۱۴۹۹۹

ER@karafarinbank.ir | www.karafarinbank.ir